

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023- 12- Nr.

DĖL TARPTAUTINIO BAUDŽIAMOJO TEISMO ROMOS STATUTO PAKEITIMŲ RATIFIKAVIMO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija parengė ir teikia teisės aktų, būtinų Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto (toliau – Romos statutas) 8 straipsnio pakeitimams ir 124 straipsnio pakeitimui ratifikuoti, projektus:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl kreipimosi į Respublikos Prezidentą su prašymu pateikti Lietuvos Respublikos Seimui ratifikuoti Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto 8 straipsnio pakeitimus ir 124 straipsnio pakeitimą“ (toliau – Nutarimas) projektą;
2. Lietuvos Respublikos Prezidento dekreto „Dėl teikimo Lietuvos Respublikos Seimui ratifikuoti Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto 8 straipsnio pakeitimus ir 124 straipsnio pakeitimą“ (toliau – Dekretas) projektą;
3. Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto 8 straipsnio pakeitimų ir 124 straipsnio pakeitimo ratifikavimo“ (toliau – Įstatymas) projektą.

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija 2021 m. lapkričio 11 d. raštu Nr. (22.21E)3-7035 „Dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto pakeitimų ratifikavimo tikslingumo“ informavo Teisingumo ministeriją apie priimtą teigiamą sprendimą dėl Romos statuto 8 straipsnio pakeitimų ir 124 straipsnio pakeitimo ratifikavimo.

Atitinkamai, teikiami teisės aktų projektai, kurių tikslas ratifikuoti šiuos Romos statuto pakeitimus:

1. 2017 m. gruodžio 14 d. Niujorke priimtus Romos statuto 8 straipsnio pakeitimus, išdėstytus Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto valstybių šalių asamblėjos rezoliucijos Nr. ICC-ASP/16/Res.4 I priede. Šiais pakeitimais Romos statuto 8 straipsnio („*Karo nusikaltimai*“) 2 dalies b punktas papildomas xxvii papunkčiu, o e punktas – xvi papunkčiu. Šiomis nuostatomis karo nusikaltimams yra priskiriamas „*ginklų, kuriuose naudojami mikrobiniai ar kiti biologiniai agentai arba toksinai, naudojimas*“;
2. 2017 m. gruodžio 14 d. Niujorke priimtus Romos statuto 8 straipsnio pakeitimus, išdėstytus Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto valstybių šalių asamblėjos rezoliucijos Nr. ICC-ASP/16/Res.4 II priede. Šiais pakeitimais Romos statuto 8

straipsnio („*Karo nusikaltimai*“) 2 dalies b punktas papildomas xxviii papunkčiu, o e punktas – xvii papunkčiu. Šiomis nuostatomis karo nusikaltimams yra priskiriamas „*ginklų, kurių pagrindinis poveikis yra sužeisti skeveldromis, neaptinkamomis rentgeno spinduliais žmogaus kūne, naudojimas*“;

3. 2017 m. gruodžio 14 d. Niujorke priimtus Romos statuto 8 straipsnio pakeitimus, išdėstytus Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto valstybių šalių asamblėjos rezoliucijos Nr. ICC-ASP/16/Res.4 III priede. Šiais pakeitimais Romos statuto 8 straipsnio („*Karo nusikaltimai*“) 2 dalies b punktas papildomas xxix papunkčiu, o e punktas – xviii papunkčiu. Šiomis nuostatomis karo nusikaltimams yra priskiriamas „*lazerinių ginklų, specialiai sukurtų taip, kad jų vienintelė kovinė funkcija arba viena iš kovinių funkcijų būtų sukelti nuolatinį apakimą neapsaugotam regėjimui, tai yra kai žiūrima plika akimi arba naudojantis regos korekcijos priemonėmis, naudojimas*“;
4. 2019 m. gruodžio 6 d. Hagoje priimtą Romos statuto 8 straipsnio pakeitimą, išdėstytą Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto valstybių šalių asamblėjos rezoliucijos Nr. ICC-ASP/18/Res.5 priede. Šiuo pakeitimu Romos statuto 8 straipsnio („*Karo nusikaltimai*“) 2 dalies e punktas papildomas xix papunkčiu. Šia nuostata karo nusikaltimams yra priskiriamas „*tyčinis civilių vertimas badauti kaip kariavimo būdas, atimant iš jų išgyvenimui būtinus reikmenis, taip pat sąmoningai sudarant kliūtis tiekti išteklius siekiant padėti*“;
5. 2015 m. lapkričio 26 d. Hagoje priimtą Romos statuto 124 straipsnio pakeitimą, išdėstytą Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto valstybių šalių asamblėjos rezoliucijos Nr. ICC-ASP/14/Res.2 priede. Šiuo pakeitimu yra panaikinamas Romos statuto 124 straipsnis („*Pereinamoji nuostata*“), pagal kurį septynerius metus po Romos statuto įsigaliojimo konkrečioje valstybėje ši valstybė galėjo nepripažinti Tarptautinio baudžiamojo teismo jurisdikcijos 8 straipsnyje („*Karo nusikaltimai*“) nurodytų nusikaltimų kategorijai, jei jos piliečiai būtų įtariami padarius nusikaltimą arba nusikaltimas padarytas jos teritorijoje.

Šie tarptautinės sutarties – Romos statuto – pakeitimai yra ratifikuotini pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos 138 straipsnio 1 dalies 6 punktą ir Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 6 punktą.

Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 112 straipsnyje, nustatant baudžiamąją atsakomybę už uždraustų karo priemonių naudojimą, nėra vardijami konkretūs ginklai, būdai, metodai, neišskiriama tarptautiniai ar ne tarptautiniai konfliktai, o duodama bendra nuoroda į Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis ir tarptautinius papročius dėl karo priemonių, kariavimo būdų. Atsižvelgiant į tai, ratifikavus Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto 8 straipsnio pakeitimus, BK nuostatų keisti nereikės.

Šiuo metu Romos statuto 8 straipsnio pakeitimą dėl ginklų, kuriuose naudojami mikrobiniai ar kiti biologiniai agentai arba toksinai yra priėmusios 17 valstybių, pakeitimus dėl ginklų, kurių pagrindinis poveikis yra sužeisti skeveldromis, neaptinkamomis rentgeno spinduliais žmogaus kūne bei dėl apakinančių lazerinių ginklų, – 15 valstybių, pakeitimą dėl tyčinio civilių gyventojų maravimo badu, – 13 valstybių. Romos statuto 8 straipsnio pakeitimai Lietuvos atžvilgiu įsigalios praėjus vieneriems metams po jų ratifikavimo raštų deponavimo Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui. Romos statuto 124 straipsnio pakeitimą yra priėmusios 20 valstybių. Romos statuto

124 straipsnio pakeitimas įsigalios tiek tarptautinės teisės prasme, tiek Lietuvos atžvilgiu, praėjus vieneriems metams po to, kai septynios aštuntosios valstybių, Romos statuto Šalių, deponuos 124 straipsnio pakeitimo ratifikavimo arba priėmimo dokumentus Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui.

Nutarimo, Dekreto, Įstatymo projektais nesiūloma perkelti ar įgyvendinti Europos Sąjungos teisės aktų.

Su visuomene konsultuotasi Nutarimo, Dekreto, Įstatymo projektus paskelbus Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Vyriausybės posėdžių skyrius 2023 m. balandžio 26 d. ir rugpjūčio 18 d. patvirtino Romos statuto 8 straipsnio pakeitimų ir 124 straipsnio pakeitimo vertimų iš anglų kalbos į lietuvių kalbą autentiškumą.

Teisės aktų projektai be pastabų suderinti su Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos generaline prokuratūra.

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos siūlymą dėl Romos statuto valstybių šalių asamblėjos rezoliucijų, kuriomis priimti ratifikuoti teikiami Romos statuto pakeitimai, tekstų, patikslintas teisės aktų projektų aiškinamasis raštas, pateikiant interaktyvias nuorodas į rezoliucijas.

Nutarimo, Dekreto, Įstatymo projektams įgyvendinti papildomų biudžeto lėšų neprireiks.

Priėmus Nutarimo, Dekreto, Įstatymo projektus, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Teisės aktų projektais nesiūloma perkelti ar įgyvendinti Europos Sąjungos teisės aktų.

Teisės aktų projektai nėra notifikuotini Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Nutarimo, Dekreto, Įstatymo projektus parengė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos Tarptautinio bendradarbiavimo ir žmogaus teisių politikos grupės (vadovė Aistė Mikočiūnienė, tel. +370 611 27 135, el. p. aiste.mikociuniene@tm.lt) vyresnioji patarėja Andrada Bavėjan, tel. +370 698 72152, el. p. andrada.bavejan@tm.lt)

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo, Dekreto, Įstatymo projektai, 3 lapai.
2. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 3 lapai.
3. Užsienio reikalų ministerijos 2021 m. lapkričio 11 d. rašto Nr. (22.21E)3-7035 „Dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto pakeitimų ratifikavimo tikslingumo“ kopija, 1 lapas.
4. Romos statuto 8 straipsnio pakeitimų ir 124 straipsnio pakeitimo tekstas lietuvių ir anglų kalbomis, 51 lapas.
5. Romos statuto valstybių šalių asamblėjos rezoliucijos Nr. ICC-ASP/16/Res.4 I, II, III priedo, rezoliucijos Nr. ICC-ASP/18/Res.5 priedo ir rezoliucijos Nr. ICC-ASP/14/Res.2 priedo tekstai lietuvių kalba, 3 lapai.
6. Suinteresuotų institucijų išvados, 6 lapai.

Andrada Bavėjan, +370 698 72152, el. p. andrada.bavejan@tm.lt